

ТРУДОВЕ, ЗЕМЕЛЬНЕ ТА ЕКОЛОГІЧНЕ ПРАВО

УДК 349.2

О. В. Худякова,

аспірант Харківського національного університету внутрішніх справ

**ПРАВОВА РЕГЛАМЕНТАЦІЯ ОБМЕЖЕНЬ ПРАВ ПОЛІЦЕЙСЬКИХ
У КОНТЕКСТІ ПРИЙНЯТТЯ НА СЛУЖБУ
ДО НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ**

Проаналізовано норми закону України «Про Національну поліцію» щодо встановлення обмежень прав поліцейських, обумовлених службою в Національній поліції України. Вивчається доцільність запровадження відповідних обмежень. Указується, що поліцейські, здійснюючи правоохоронну функцію держави, користуються широким колом владних повноважень, і якщо права цієї категорії працівників певним чином не обмежувати, то існує загроза виникнення конфлікту інтересів, корупційних проявів та зловживання владою працівниками поліції. Надано пропозиції з удосконалення національного законодавства, яке встановлює обмеження прав поліцейських, обумовлених відповідною службою.

Ключові слова: обмеження, кандидат на службу, поліція, політичні партії, сумісництво, страйк.

Постановка проблеми та стан її дослідження. Особливе місце в процесі становлення Національної поліції України посідає її кадрове забезпечення. Проблемами кадрового забезпечення правоохоронних органів у різні часи опікувалися такі фахівці, як: В. Б. Авер'янов, С. С. Алексєєв, Г. В. Атаманчук, Д. М. Бахрах, Ю. П. Битяк, В. С. Венедіктов, В. Я. Гоц, М. І. Іншин, Ю. М. Козлов, В. К. Колпаков, А. Т. Комзюк, О. П. Коренєв, К. Ю. Мельник, С. С. Студенікін, Ю. С. Шемшученко та ін. Незважаючи на великий обсяг проведеної у цьому напрямку роботи, сьогодні ще залишаються проблеми у правовому регулюванні прийняття на службу до поліції, зокрема у сфері закріплення обмежень, пов'язаних із відповідною службою. Тому **метою** статті є визначення обґрунтованості встановлення відповідних обмежень та напрямів удосконалення відповідного національного законодавства.

Виклад основного матеріалу. Частина 3 ст. 49 закону України «Про Національну поліцію» від 2 липня 2015 р. № 580-VIII [1] передбачає, зокрема, що незалежно від професійних та особистих якостей, рівня фізичної підготовки та стану здоров'я на службу в поліції не можуть бути прийняті особи, які відмовляються від узяття на себе зобов'язань дотримуватися обмежень, визначених законом. Таким чином, безсумнівно, що для можливості прийняття на службу до Національної поліції України важливе значення мають обмеження, встановлені для поліцейських, та згода кандидата на службу їх дотримуватися. Під час

прийняття на службу відповідальна особа кадрової служби повинна ознайомити кандидата на посаду поліцейського з обмеженнями, встановленими національним законодавством для поліцейських. Якщо кандидат не бажає дотримуватися цих обмежень, то йому відмовляють у прийнятті на службу до поліції. З огляду на це доцільно дослідити такі обмеження та встановити обґрунтованість їх запровадження.

У словниковій та юридичній літературі під обмеженнями розуміють відхилення від правової рівності, коли звужується обсяг прав і свобод або розширюється коло обов'язків [2, с. 52]; звуження дозволів та встановлення заборон [3, с. 67]; правила, настанови, що обмежують чиї-небудь права, дії тощо [4, с. 643]. Отже, обмеженнями є, по суті, певні вилучення з прав та свобод людини або звуження їх змісту, тобто на перший погляд це є негативною практикою з точки зору правового статусу людини. З іншого боку, зрозуміло, що обмеження певних прав є необхідним задля дотримання інтересів інших громадян та держави.

У випадку з поліцейськими передусім йдеться про обмеження їх трудових прав, тобто, по суті, про скасування відповідних юридичних гарантій. На думку К. Ю. Мельника та А. О. Бабенко, сьогодні є надважливим ужити заходів, з одного боку, щодо посилення юридичних гарантій трудових прав працівників, а з іншого – щодо забезпечення ефективної діяльності уповноважених державних органів та їх посадових осіб із реалізації існуючих гарантій відповідних прав [5, с. 51].

Відповідно до ч. 2 ст. 29 Загальної декларації прав людини [6] під час здійснення своїх прав і свобод кожна людина повинна зазнавати тільки таких обмежень, які встановлені законом виключно з метою забезпечення належного визнання й поваги прав і свобод інших та забезпечення справедливих вимог моралі, громадського порядку й загального добробуту в демократичному суспільстві. Таке розуміння мети правових обмежень сьогодні є традиційним у юридичній літературі. Так, О. В. Малько вважає правове обмеження правовим стримуванням протизаконного діяння, що створює умови для задоволення інтересів контрsubj'єкта та суспільних інтересів в охороні і захисті; це встановлені в праві границі, у межах яких subj'єкти повинні діяти; це виключення відповідних можливостей в діяльності осіб [7, с. 59]. Із точки зору К. Ю. Мельника, під правовими обмеженнями слід розуміти встановлене законом певне звуження змісту окремих прав та свобод або повна заборона їх використання з метою забезпечення належного захисту прав і свобод інших осіб та нормального розвитку і функціонування суспільства і держави [8, с. 125].

Аналіз закону України «Про Національну поліцію» дозволяє виділити певні обмеження прав поліцейських, пов'язані зі службою:

- обмеження, визначені законом України «Про запобігання корупції» (ч. 1 ст. 61);

- те, що поліцейський не може бути членом політичної партії (ч. 4 ст. 61);
- те, що поліцейський не може організовувати страйки та брати участь у страйках (ч. 5 ст. 61);
- те, що поліцейський не може під час проходження служби займатися іншою оплачуваною діяльністю, крім науково-педагогічної, наукової або творчої (ст. 66);
- обмеження, визначені іншими законами України (ч. 1 ст. 61).

У законі України «Про запобігання корупції» [9] обмежувальні заходи містяться у розділі IV «Запобігання корупційним та пов'язаним з корупцією правопорушенням». Зокрема, встановлено такі обмеження: по-перше, обмеження щодо використання службових повноважень чи свого становища, по-друге, обмеження щодо одержання подарунків, по-третє, обмеження щодо сумісництва та суміщення з іншими видами діяльності, по-четверте, обмеження після припинення діяльності, пов'язаної з виконанням функцій держави чи місцевого самоврядування, по-п'яте, обмеження спільної роботи близьких осіб.

Слід звернути увагу на те, що обмеження, встановлене у ст. 66 закону України «Про Національну поліцію», що поліцейський не може під час проходження служби займатися іншою оплачуваною діяльністю, крім науково-педагогічної, наукової або творчої, є певним чином тотожним обмеженню, встановленому у ст. 25 закону України «Про запобігання корупції». Разом з тим є певні відмінності у змісті зазначених обмежень. Це передусім неоднакова кількість дозволених посад, на яких поліцейським можна працювати за сумісництвом. Так, ст. 25 закону України «Про запобігання корупції» дозволяє займатися за сумісництвом та суміщенням поряд із тими видами діяльності, що передбачаються законом України «Про Національну поліцію», ще і медичною практикою, інструкторською та суддівською практикою із спорту.

На наш погляд, для уникнення різночитань між нормами згаданих законів необхідно привести вищезазначені переліки посад, на яких дозволяється працювати за сумісництвом та суміщенням поліцейським, до одного «знаменника». Вважаємо, що нічого поганого не буде в тому, щоб передбачити для поліцейських розширений перелік посад, включивши до ст. 66 закону України «Про Національну поліцію» медичну практику, інструкторську та суддівську практику із спорту.

Таким чином, ст. 66 закону України «Про Національну поліцію» доцільно викласти наступним чином: «Поліцейський не може під час проходження служби займатися іншою оплачуваною діяльністю, крім науково-педагогічної, наукової й творчої діяльності, медичної практики, інструкторської та суддівської практики із спорту».

Цікавою є пропозиція К. Ю. Мельника, який обґрунтовує, що поряд із творчою, науковою та викладацькою діяльністю необхідно

законодавчо дозволити працівникам органів внутрішніх справ займатися у вільний від основної роботи час індивідуально-трудовою діяльністю в порядку, який визначено законодавством. Аргументом на користь цього служить те, що за бажанням будь-який вид підприємницької діяльності можна підвести під дозволену законом творчу, наукову або викладацьку діяльність, оскільки вбачання в будь-якій діяльності елементів творчості, наукового дослідження або навчання є суб'єктивним і вельми умовним [10, с. 10].

Також у зв'язку з цим необхідно звернути увагу на правову природу категорій «сумісництво» та «суміщення». Так, Н. В. Веренич указує, що сумісництво та суміщення професій (посад) виступають як форми організації праці зайнятого населення країн. Соціальна мета таких форм організації праці – надати працівникам суспільного виробництва кращі можливості у виборі сфери застосування своїх здібностей до продуктивної праці, забезпечити найбільш повне задоволення інших потреб під час реалізації трудових правовідносин, а також охорону здоров'я та праці таких працівників. Вона поєднує потреби суспільства із соціальними потребами кожної людини, має обов'язковий характер і ретельно забезпечується відповідними приписами нормативних актів [11, с. 13].

У юридичній літературі ці дві категорії розрізняють. Так, К. Ю. Мельник відзначає, що сумісництвом вважається виконання працівником, крім своєї основної, іншої регулярної оплачуваної роботи на умовах трудового договору у вільний від основної роботи час на тому ж або іншому підприємстві, в установі чи організації або у фізичної особи за наймом. Від сумісництва слід відрізнити суміщення професій (посад), яке полягає у виконанні працівником поряд зі своєю основною роботою, обумовленою трудовим договором, додаткової роботи з іншої професії (посади) на тому самому підприємстві, в установі чи організації або в тієї ж самої фізичної особи за згодою працівника протягом установленої законодавством тривалості робочого дня (робочої зміни) [12, с. 165–166].

Н. Б. Болотіна вважає, що суміщення відрізняється від сумісництва тим, що робота, яка суміщається, виконується в рамках одного трудового договору, в межах робочого часу, відведеного для цього, і на тому самому підприємстві, в установі чи організації [13, с. 255]. На думку О. В. Смірнова й І. О. Снігірьової, суміщення професій (посад), як і інші додаткові роботи (на відміну від сумісництва), не оформляються у вигляді другого трудового договору й виконуються протягом установленої тривалості робочого дня (зміни) для основної роботи працівника [14, с. 238].

Виходячи з вищезазначеного, у випадку з поліцейськими, які зажавають займатися іншою дозволеною законом діяльністю, у переважній більшості випадків ідеться про сумісництво.

Наступне обмеження, пов'язане зі службою в поліції, встановлюється ч. 4 ст. 61 закону України «Про Національну поліцію», це заборона

поліцейському бути членом політичної партії. Слід звернути увагу на те, що ця вимога певним чином суперечить нормі ч. 1 ст. 49 закону України «Про Національну поліцію», яка передбачає, що на службу в поліції можуть бути прийняті громадяни України незалежно від політичних переконань. У юридичній літературі підтримується позиція щодо встановлення відповідної заборони. Так, К. Ю. Мельник указує, що таке обмеження є обґрунтованим, оскільки виводить правоохоронні органи з-під впливу політичних лідерів та відповідає цілям побудови правової держави в Україні, а також сприяє об'єктивному й неупередженому виконанню службовцями правоохоронних органів своїх посадових обов'язків [15, с. 159]. В. В. Бойцова та Л. В. Бойцова відзначають, що державний службовець має утримуватись від політичної діяльності у формі політичних заяв та акцій і не повинен будь-яким іншим чином засвідчувати своє особливе ставлення до певних політичних партій або рухів [16, с. 118].

Взагалі ж у юридичній науці політичну нейтральність державного службовця вважають одним із факторів, що впливає на стабільність функціонування інституту державної служби [17, с. 65]. Політична нейтральність державного службовця полягає в тому, що він під час здійснення службової діяльності повинен об'єктивно й неупереджено виконувати законні накази (розпорядження) осіб, яким він підпорядковується; державний службовець не може демонструвати свої політичні погляди та вчиняти інші дії, що у будь-який спосіб можуть засвідчувати його особливе ставлення до певних політичних сил, партій чи блоків; він не має права утворювати політичні партії чи блоки та бути їх членом, брати участь у страйках та акціях громадської непокори [18, с. 48].

Національний законодавець передбачив як один із принципів діяльності поліції в Україні політичну нейтральність. Так, відповідно до ст. 10 закону України «Про Національну поліцію» поліція забезпечує захист прав та свобод людини незалежно від політичних переконань та партійної належності. Поліція у своїй діяльності є незалежною від рішень, заяв чи позицій політичних партій та громадських об'єднань. В органах і підрозділах поліції заборонено використовувати будь-які предмети, на яких зображена символіка політичних партій, та провадити політичну діяльність. Поліцейським заборонено висловлювати особисте ставлення до діяльності політичних партій під час виконання службових повноважень, а також використовувати службові повноваження у політичних цілях.

Ще одним обмеженням, установленим для поліцейських, є заборона організовувати страйки та брати участь у страйках (ч. 5 ст. 61 закону України «Про Національну поліцію»).

Страйком в Україні визнається тимчасове колективне добровільне припинення роботи працівниками (невихід на роботу, невиконання своїх трудових обов'язків) підприємства, установи чи організації

(структурного підрозділу) з метою вирішення колективного трудового спору (конфлікту) [19]. Виходячи з цього, страйк, по-перше, виражається як колективне, а не індивідуальне припинення роботи працівниками, по-друге, він є тимчасовим заходом, по-третє, він проводиться з метою вирішення колективного трудового спору (конфлікту).

Під останнім національний законодавець розуміє розбіжності, що виникли між сторонами соціально-трудова відносин, щодо: а) встановлення нових або зміни існуючих соціально-економічних умов праці та виробничого побуту; б) укладення чи зміни колективного договору, угоди; в) виконання колективного договору, угоди або окремих їх положень; г) невиконання вимог законодавства про працю [19].

На думку В. А. Сафонова, припинення роботи вважається допустимим, тому що умови праці в кінцевому підсумку визначає особа, що використовує найману працю, і працівники як більш «слабка» сторона, повинні мати засоби, здатні врівноважити їхнє положення у відносинах з роботодавцем у процесі договірної встановлення умов праці. Припинення роботи, що зазвичай спричиняє для роботодавця майнові втрати, є найбільш ефективним засобом такого впливу й повинне допускатися суспільством як спосіб забезпечення фактичної рівності сторін колективних переговорів [20, с. 178].

Слід звернути увагу на те, що і міжнародні документи, і національне законодавство встановлюють можливість заборони права на страйк, коли припинення роботи може негативно позначитися на правах і свободах громадян та інтересах держави. Зокрема, ст. 8 Міжнародного пакту про економічні, соціальні та культурні права передбачає обов'язок держав, які беруть участь у цьому Пакті, забезпечувати, зокрема, право на страйки за умови його здійснення відповідно до законів кожної країни. Крім того, ця стаття містить норму такого змісту: «Ця стаття не перешкоджає запровадженню законних обмежень користування цими правами для осіб, що входять до складу збройних сил, поліції або адміністрації держави» [21].

У юридичній літературі була висловлена позиція про необхідність надання права на страйк працівникам органів внутрішніх справ в окремих випадках. Як зазначає К. Ю. Мельник, практиці відомі численні випадки, коли працівники ОВС закінчували життя самогубством через незадовільні умови життєдіяльності (низький рівень грошового утримання, відсутність і безперспективність отримання житла, неможливість нормально відпочити, необхідність утримувати безробітних родичів тощо). Учений вважає, що такі цінності як життя та здоров'я особи, незалежно від того, яку роботу вона виконує, потребують особливого захисту. З огляду на це К. Ю. Мельник пропонує за наявності загрози життю та здоров'ю працівників органів внутрішніх справ, а також життю та здоров'ю членів їх сімей і близьких родичів надати їм право застосовувати страйк як один із найефективніших засобів вирішення вищезазначених проблем [22, с. 295].

Практика закордонних країн свідчить про те, що нерідко поліцейські обстоюють свої громадянські та соціально-економічні права за допомогою страйку. Так, у травні 2014 р. профспілка поліції бразильського штату Пернамбуку провела страйк. Поліцейські вимагали збільшення заробітної плати на 50 відсотків для рядового та сержантського складу й на 30 відсотків для офіцерів. Середня зарплата рядового в поліції штату Пернамбуку на той час становила 1200 доларів [23]. У серпні 2015 р. поліцейські Нідерландів проводили страйк із вимогами збільшення заробітної плати, соціальних пільг і поліпшення умов праці [24]. У березні 2016 р. у Бельгії оголосили страйк поліцейські аеропорту Брюсселя. Вони вимагали посилити заходи безпеки в аеропорту. Незважаючи на позитивні висновки авіаційної влади й пожежної служби, у поліції заявляли, що не впевнені в безпеці аеропорту для своїх співробітників [25].

З огляду на вищезазначене пропонуємо частину 5 ст. 61 закону України «Про Національну поліцію» доповнити таким реченням: «За наявності загрози життю та здоров'ю поліцейських, а також життю та здоров'ю членів їх сімей, що викликано невикплатою грошового забезпечення та порушенням їх трудових прав керівництвом органу поліції, поліцейським дозволяється застосовувати страйк, забезпечивши при цьому права та свободи інших осіб».

Висновок. Наприкінці відзначимо, що взагалі нами підтримується необхідність установлення обмежень певних прав поліцейських. Поліцейські, здійснюючи правоохоронну функцію держави, користуються широким колом владних повноважень, і якщо права цієї категорії працівників певним чином не обмежувати, то існує загроза виникнення конфлікту інтересів, корупційних проявів та зловживання владою працівниками поліції. Вважаємо, що більшість установлених національним законодавством обмежень для цієї категорії працюючих є обґрунтованими. Щодо окремих обмежень нами у статті були зроблені відповідні застереження.

Список бібліографічних посилань: 1. Про Національну поліцію: закон України від 02.07.2015 № 580-VIII // База даних «Законодавство України»/ Верховна Рада (ВР) України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19> (дата звернення: 25.08.2016). 2. Козюк М. Н. Принципы, пределы, основания ограничения прав и свобод человека по российскому законодательству и международному праву. *Государство и право*. 1998. № 8. С. 52–53. 3. Алексеев С. С. Общие дозволения и общие запреты в советском праве. М.: Юрид. лит., 1989. 286 с. 4. Великий тлумачний словник сучасної української мови/уклад. і голов. ред. В. Т. Бусел. Київ; Ірпінь: Перун, 2002. 1440 с. 5. Мельник К. Ю., Бабенко А. О. Проблеми юридичних гарантій трудових прав працівників при укладенні, зміні та розірванні трудового договору: монографія. Харків: Харків. нац. ун-т внутр. справ, 2016. 240 с. 6. Загальна декларація прав людини: прийн. і проголош. резолюцією 217 А (III) Ген. Асамблеї ООН від 10.12.1948 // База даних «Законодавство України»/ВР України. URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_015 (дата звернення: 25.08.2016).

7. Малько А. В. Стимулы и ограничения в праве: теоретико-информационный аспект. Саратов: СГУ, 1994. 184 с.
8. Мельник К. Ю. Обмеження прав особистості як наслідок володіння спеціальним правовим статусом. *Право і Безпека*. 2005. Т. 4, № 3. С. 123–127.
9. Про запобігання корупції: закон України від 14.10.2014 № 1700-VII // База даних «Законодавство України»/ВР України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1700-18> (дата звернення: 25.08.2016).
10. Мельник К. Ю. Соціально-правовий захист працівників органів внутрішніх справ (проблеми теорії та практики): автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.05. Харків, 2002. 20 с.
11. Веренич Н. В. Особливості правового регулювання праці за сумісництвом і суміщенням професій (посад): автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.05. Харків, 2003. 19 с.
12. Мельник К. Ю. Трудове право України: підручник. Харків: Діса плюс, 2014. 480 с.
13. Болотіна Н. Б. Трудове право України: підручник. 2-ге вид., стер. Київ: Вікар, 2004. 725 с.
14. Трудовое право: учебник/под ред. О. В. Смирнова, И. О. Снигиревой; Акад. труда и социал. отношений. 3-е изд., перераб. и доп. М.: Велби; Проспект, 2008. 600 с.
15. Мельник К. Ю. Проблеми правового регулювання трудових відносин службовців правоохоронних органів: монографія. Харків: Вид-во Нац. ун-ту внутр. справ, 2009. 360 с.
16. Бойцова В. В., Бойцова Л. В. Политическая нейтральность государственных служащих в Англии. *Государство и право*. 1992. № 9. С. 117–124.
17. Пархоменко-Куцевіл О. Підходи до розуміння процесу трансформації державної служби. *Вісник Національної академії державного управління при Президентові України*. 2008. № 3. С. 59–67.
18. Березовський Я. Професійна етика публічної служби та запобігання конфлікту інтересів: навч. посіб./Голов. упр. держ. служби України; Порогова програма корпоративної «Виклики тисячоліття» (МСС) щодо зниження рівня корупції. Київ: Шк. вищ. корпусу держ. служби, 2010. 67 с.
19. Про порядок вирішення колективних трудових спорів (конфліктів): закон України від 03.03.1998 № 137/98-ВР // База даних «Законодавство України»/ВР України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/137/98-вр> (дата звернення: 25.08.2016).
20. Сафонов В. А. Коллективные трудовые споры: проблемы теории и практики: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.05. СПб., 2000. 226 с.
21. Міжнародний пакт про економічні, соціальні та культурні права: від 16.12.1966 // База даних «Законодавство України»/ВР України. URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_042 (дата звернення: 25.08.2016).
22. Мельник К. Ю. Право на страйк і працівники органів внутрішніх справ // Соціально-захисна діяльність держави в умовах ринкових відносин: матеріали наук.-практ. конф. (Чернігів, 31 трав. – 2 черв. 2007 р.)/за заг. ред. В. С. Венедіктова. Чернівці: Укр. асоц. фахівців труд. права, 2007. С. 293–296.
23. Карташов И. Забастовка полицейских в Бразилии закончилась всплеском преступности // Российская Газета: сайт. 16.05.2014. URL: <https://rg.ru/2014/05/16/zabastovka-site-anons.html> (дата звернення: 25.08.2016).
24. Забастовка полицейских помешала старту чемпионата Голландии // Вести.ру: интернет-газ. 05.08.2015. URL: <http://www.vesti.ru/doc.html?id=2649116> (дата звернення: 25.08.2016).
25. Полицейские аэропорта Брюсселя объявили забастовку // Гордон: сайт интернет-изд./Androlen Baltic ОУ. 01.04.2016. URL: <http://gordonua.com/news/worldnews/policeyskie-aeroporta-bryusselya-obyavili-zabastovku-126476.html> (дата звернення: 25.08.2016).

Надійшла до редколегії 25.08.2016

Худякова Е. В. Правовая регламентация ограничений прав полицейских в контексте принятия на службу в Национальную полицию Украины

Проанализированы нормы закона Украины «О Национальной полиции» относительно установления ограничений прав полицейских, обусловленных службой в Национальной полиции Украины. Изучается целесообразность применения соответствующих ограничений. Указывается, что полицейские, осуществляя правоохранительную функцию государства, пользуются широким кругом властных полномочий, и если права данной категории работников определенным образом не ограничивать, то существует угроза возникновения конфликта интересов, коррупционных проявлений и злоупотребления властью работниками полиции. Даны предложения по усовершенствованию национального законодательства, устанавливающего ограничения прав полицейских, обусловленных соответствующей службой.

Ключевые слова: ограничения, кандидат на службу, полиция, политические партии, совместительство, забастовка.

Khudiakova O. V. Legal regulation of restricting the rights of police officers in the context of recruiting for the service to the National Police of Ukraine

The author has analyzed the norms of the Law of Ukraine “On the National Police” concerning the establishment of restrictions of the rights of police officers due to their service within the National Police of Ukraine. The advisability of implementing appropriate restrictions has been studied. Overall support for establishing restrictions for police officers with some reservations about some of them has been stated. It has been indicated that police officers performing law enforcement function of the state, use a wide range of powers and, if the rights of this category of employees are not limited in a certain way, then there is a risk of conflict of interest, corruption and abuse of power by police officers.

The author has provided propositions to improve national legislation, which establishes restrictions of the rights of police officers due to the relevant service. The author proves the feasibility of wording the Art. 66 of the Law of Ukraine “On the National Police” as follows: “A police officer while the service can not be engaged in any other paid activities, except for scientific and educational, research and creative activities, medical practice, sports instructor and judge practice”. The author has also grounded the need to amend p. 5 of the Art. 61 of the Law of Ukraine “On the National Police” with the following sentence: “If there is a threat to life and health of a police officer, as well as life and health of their family members, caused by non-payment of salaries and violation of labor rights by leadership of the police force, the police officers are allowed to strike, ensuring the rights and freedoms of other people”.

Keywords: restrictions, candidate for the service, police force, political parties, secondary employment, strike.

